

Onderwerp: 'Een vrije hond is een blij hond' – Hondenspeelplaats Zuidhorn

Dierendag - 4 oktober 2022

Geachte raad,

Met deze brief willen we de gemeente vragen om in het Joh. Smitpark in Zuidhorn een hondenspeelplaats (een omheind terrein waar honden los kunnen spelen) te realiseren. In deze brief zetten we uiteen waarom een hondenspeelplaats nodig is, wat de voordelen zijn en waarom volgens ons dit een voorziening is die door de gemeente zou moeten worden opgenomen in het beleid en de begroting.

Aanleiding

Begin 2021 hebben enkele hondeneigenaren zich verenigd in de werkgroep 'Vrije honden Zuidhorn'. Aanleiding hiervoor is dat er binnen de bebouwde kom van Zuidhorn geen losloopegebied is voor honden. Als hondeneigenaren zetten wij ons in om een omheinde hondenspeelplaats gerealiseerd te krijgen. Maar liefst 320 andere hondeneigenaren hebben zich via onze [website](#) en [Facebook pagina](#) enthousiast getoond voor het idee. De hele doelgroep, hondenbezitters in Zuidhorn, Noordhorn en Briltel is uiteraard nog groter.

Waarom is een hondenspeelplaats nodig en wat zijn de voordelen?

Zuidhorn is een groot dorp met een groeiend aantal inwoners. Door een combinatie van corona en de toestroom van jonge gezinnen is het aantal hondenbezitters de laatste jaren fors gestegen. Het landelijke aantal honden is vanaf begin 2020 door corona gestegen van 1,5 naar 1,9 miljoen. Dat betekent dat er op dit moment naar schatting ongeveer 1.075 honden in Zuidhorn wonen.

Veel gemeenten, dorpen en steden hebben binnen de bebouwde kom aparte voorzieningen voor honden. Helaas zijn de voorzieningen in Zuidhorn nog niet in lijn met de situatie elders in het land: er is binnen de bebouwde kom nog geen enkele plek waar honden los mogen lopen. In het kader van dierenwelzijn is los kunnen rennen en spelen een basisbehoefte voor verreweg de meeste honden.

Overlast en onveiligheid

Hoewel de APV hondeneigenaren verplicht de hond aan te lijnen, laten sommige eigenaren hun honden los lopen op plekken waar dit niet mag. Dit geeft overlast voor sommige inwoners, die wellicht angstig of slecht ter been zijn. Ook voor mensen met jonge kinderen kan een loslopende hond onprettig zijn. Handhaving heeft hierop enkele keren verbaliserend opgetreden. Naast de overlast voor voorbijgangers is deze situatie ook onveilig voor de hond zelf. Een hond die de openbare weg oprent is een gevaar voor zichzelf en de medeweggebruikers. Er gebeuren helaas met enige regelmaat (bijna-)ongelukken.

Sociale cohesie

Mede door corona is eenzaamheid de laatste jaren een groeiend probleem. De sociale drempels zijn door de lockdowns voor veel mensen helaas hoger geworden. Gelukkig is enthousiasme en liefde voor honden iets dat mensen uit letterlijk iedere bevolkingslaag met elkaar gemeen blijken te hebben, iets waardoor ze écht even contact kunnen maken.

Daarom zullen niet alleen hondenbezitters welkom zijn bij de hondenspeelplaats: Iedereen die houdt van honden én een praatje kan gewoon komen binnenlopen. Zo kan de hondenspeelplaats een plek worden waar mensen zeer ongedwongen samenkomen in de buitenlucht om te genieten van de gezelligheid en de vrolijke chaos van spelende honden.¹

¹ Zie ook de bijlage voor een artikel over hondenspeelplaatsen en sociale cohesie in de buurt.

(On)duurzaamheid

Hondenbezitters die een veilige plek zoeken waar de hond los mag lopen zijn gedwongen de auto te pakken en ten minste negen kilometer verderop de hond uit te laten (in Leek, Grijpskerk of in Groningen). Er worden per jaar dus honderdduizenden² onnodige autokilometers verreden; een dure en bovendien een weinig duurzame situatie.

Kortom, een hondenspeelplaats zal Zuidhorn veiliger en duurzamer maken en in potentie de overlast van honden verminderen. Bovendien wordt een plek gecreëerd waar men elkaar kan ontmoeten. Dit initiatief sluit aan bij ambitie 4 uit het coalitieakkoord; een leefbaarder en gezonder Westerkwartier.

De locatie

In de afgelopen periode hebben wij meerdere malen goed ambtelijk contact gehad over ons voorstel. De gemeente is ontvankelijk voor het initiatief. In goed overleg is een, door de gemeente beheerd, perceel gevonden [tussen veld 5 en de hockeyvelden in het Joh. Smitpark](#) van circa 0,4 ha. Deze locatie is centraal in de woonkern gelegen en kan relatief simpel geschikt gemaakt worden als hondenspeelplaats.

Voor het geschikt maken van dit perceel zijn eenmalig een aantal ingrepen nodig, waarvan de voornaamste zijn:

- Aanbrengen van een omheining;
- Plaatsen van een toegangssluis en een toegangshek voor de grasmaaimachine;
- Aanbrengen van drainage;
- Egaliseren van het terrein;
- Aanleggen van enkele veilige hondenspeeltoestellen, en
- Plaatsen van een zitgelegenheid en een afvalbak.

Daarnaast zal het open gedeelte van het terrein iets vaker dan het huidige maairegime gemaaid moeten worden.

Kosten

De kosten voor het geschikt maken van het terrein zijn nog niet bekend. Ze zijn afhankelijk van specifieke inrichtingseisen van de gemeente en zijn helaas onderhevig aan de huidige grillige prijzen voor materiaal en de inflatie. Een voorzichtige indicatie laat zien dat rekening gehouden moet worden met eenmalig circa 45.000 euro (excl. BTW). De hondenspeelplaats is onderhoudsarm. De jaarlijkse kosten zijn zeer beperkt en worden voornamelijk bepaald door het (nader in te vullen) maairegime. De kosten van het onderhoud zullen iets hoger zijn dan het huidige onderhoud. Het terrein wordt nu tweemaal per jaar gemaaid.

Dekking

Op dit moment ontbreekt het nog aan hondenbeleid in de gemeente Westerkwartier. Er zijn daarom geen structurele middelen in de begroting opgenomen om een praktische uitvoering te geven aan dit initiatief. Ons is tot nu toe door de medewerkers van de gemeente aangeraden om een stichting op te richten, fondsen aan te schrijven en dit geheel als een privé-project aan te pakken.

² Als de helft van de hondenbezitters in Zuidhorn éénmaal per week negen kilometer heen en terug rijdt om de hond uit te laten levert dit $(1075/2) * 18 * 52 \approx 503.000$ autokilometers op (≈ 113 ton CO₂ per jaar).

Wij zijn echter van mening dat de groeiende doelgroep inmiddels van dusdanige grootte is dat dit soort voorzieningen voor de bewoners een maatschappelijke opgave is en dat deze opgave het beste bij de gemeente belegd kan worden. Het opzetten van een aparte beheersentiteit is dan niet nodig. Vergelijk het met de aanleg en beheer van de tientallen kinderspeelplaatsen in Zuidhorn/Noordhorn/Brilt; gerealiseerd en onderhouden vanuit de algemene middelen³. De gemeente Westerkwartier kent geen hondenbelasting meer. De financiering zal daarom vanuit de algemene middelen moeten plaatsvinden. Dit is in lijn met hoe meer grotere gemeenten omgaan met het beheer en onderhoud van openbare hondenspeelplaatsen in de bebouwde kom⁴.

Ons verzoek aan de raad

Wij zijn ervan overtuigd dat een hondenspeelplaats Zuidhorn veiliger, leuker, duurzamer én socialer maakt. In het belang van de hond, de hondeneigenaren en de overige inwoners vragen wij niet veel en verzoeken wij u om middelen beschikbaar te stellen voor de inrichting en het onderhoud van een hondenspeelplaats in het Joh. Smitpark in Zuidhorn.

Wij zijn ons er terdege van bewust dat dit verzoek kan leiden tot dergelijke verzoeken uit andere gemeenschappen elders uit de gemeente. Wij vragen u daarnaast dan ook om uw college opdracht te geven tot het maken van algemeen hondenbeleid en een afwegingskader voor hondenspeelplaatsen in de gemeente Westerkwartier en hiervoor middelen beschikbaar te stellen.

Uiteraard zijn wij bereid hierop met u het gesprek aan te gaan of een mondelinge toelichting te geven in de raad.

Met vriendelijke groet,

Mede namens veel hondeneigenaren uit Zuidhorn,

Het bestuur van de werkgroep 'Vrije Honden Zuidhorn'

³ Zuidhorn telt 1.731 inwoners van 15 of jonger (2022). Voor hen zijn in Zuidhorn ten minste twintig speelplaatsen te vinden. Voor de circa 1.075 honden in Zuidhorn/Noordhorn/Brilt verzoeken we de gemeente om één speelplaats te realiseren.

⁴ Zo is bijvoorbeeld de hondenspeelplaats in het Stadspark in de gemeente Groningen volledig gefinancierd vanuit middelen uit een gebiedsfonds. Het beheer en onderhoud wordt met de reguliere werkzaamheden meegenomen. Er is geen aparte stichting opgezet.

Bijlage

Gone To The Dogs? Go To The Dog Park!

Dog parks can help us alleviate loneliness — and build community.

Ximena González- The Sprawl Calgary (Canada)

18 december 2021

Nearly two years into the COVID-19 pandemic, many Canadians are feeling lonely and isolated, as Statistics Canada reported in November. As we know, the pandemic exposed many issues that were already brewing—from precarious work conditions to racial disparities to health-care access to increased loneliness.

While many took to social media and Zoom to maintain a sense of social connection with friends and family, this is not enough. Research suggests that interactions with “consequential strangers” are vital to community cohesion—and our wellbeing. Indeed, the “weak ties” that we develop with others as we go about our lives are essential to combat loneliness, an indicator often used to measure social cohesion.

David Goa is on to something: Strong communities need more than tight relationships based on affinity and homogeneity. To thrive, we need to welcome the stranger. But coming across opportunities to connect with people who aren’t like us can feel more challenging than ever. In an increasingly polarized society, how do we even start talking to strangers?

Dogs help us drop our inhibitions

Unexpectedly (to me, at least), our canine friends might have some clues for us. “Puppies are a total icebreaker with strangers,” said Kristyn Adams, a Calgarian who adopted Echo, a mixed-breed dog, in May 2020. “We don’t have to hold back with our interactions with dogs the same way we keep our distance with humans. You can get right in there with the puppies and then have nice chats with their owners as you exchange pandemic-puppy notes.” The ‘weak ties’ that we develop with others as we go about our lives are essential to combat loneliness.

Adams’s experience is not just anecdotal. Research suggests that dog parks are conducive to meaningful interactions among strangers—interactions that may lead to the development of friendships, and even an increased sense of neighbourhood safety. The role the dogs play in our social dynamics is key, as visiting a park doesn’t necessarily mean that we’ll interact with people we don’t know—but dogs won’t let the opportunity to sniff a new friend pass them by.

More adventurous than their owners, dogs can act as a “social lubricant” and facilitate conversations among humans, who, by exchanging dog-training tips or recommending vets, are also laying the building blocks of a stronger community. Moreover, unlike other public spaces such as playgrounds or sports fields, everyone is welcome at the dog park—even those without a dog. “It is not weird to go to a dog park if you don’t have a dog,” said Munsu

Parker-Munroe, a Calgarian who frequents Connaught Park with his two dogs, Quentin Tiberius, a Jack Russell Terrier, and Trixie Dix, a rescue Chihuahua. “You might want to get your kids accustomed to the idea of dogs before you adopt one. You might have a dog that’s recently passed. You might not live in a dog-friendly building. You might have had a bad day and want to chill with some dogs.”

The challenge of creating dog parks

Deprived from regular outings with friends and water-cooler conversations at work, many Calgarians have been flocking to our city’s parks in the last two years to get fresh air and social interaction while adhering to health restrictions. “The pandemic increased demand and use of all our outdoor public spaces, from playgrounds to pathways [to] off-leash areas,” said Ron Buchan, parks community strategist at the City of Calgary. “As bad as the pandemic is, we found that safe public outdoor spaces and activities become vital to keep Calgarians busy, active and improve their mental health.”

With 157 public off-leash parks, Calgary is well-positioned to capitalize on the social benefits of these spaces and address the loneliness epidemic. But despite our city’s overall dog-friendliness, designating new dog parks can be a challenge. “For a city of our size and population, we have a huge number of off-leash areas,” said Buchan, emphasizing that we have four times more of these spaces than Edmonton. However, he noted, “our biggest challenge is finding the appropriate space, especially in communities that are built out.” According to Buchan, the primary concerns of neighbours are traffic, parking, noise and dog behaviour. And ensuring the compatibility of off-leash areas with existing uses is essential.

“We know off-leash areas are huge community hubs. When we do our engagement we want people to know that this is a place for people to go to,” he said. But that’s just “an added bonus... we also want to make sure that residents who don’t use the dog park aren’t affected.” Part of the challenge is that the official designation of off-leash dog parks is driven by advocacy groups or the number of licensed dogs in an area, Buchan explains, which means the city has to wait until there are residents already living in a community to start looking for an adequate site for a dog park, and conduct ad-hoc engagement. “The one challenge that we have is finding city-owned land that’s not being used for another purpose,” he said, explaining that off-leash areas don’t necessarily mix well with other uses, such as playgrounds, playfields or natural protected areas. “It’s difficult for us to find a space after [a neighbourhood] is developed,” he said.

The city is working on the initial stages of a plan that would expedite the designation of off-leash areas from the get-go, and help balance public demand and city capacity. Since not everyone in a community can adopt a dog, it seems fair to consider the needs and preferences of different residents before allowing for an off-leash area in an established community. But as loneliness rates rise, in some cases, the benefits of dog parks might outweigh the difficulties. “I spent years working on community building projects, then I got a dog and found everything I was trying to build at the dog park,” Kirti Bhadresa said on Twitter, after I asked where people of different backgrounds can meaningfully interact with

each other as equals. “Strangers chat, you can walk with people you don’t know, and lots of different people have dogs. I love it.”

A rare place of common ground

While any well-designed public open space can help us enjoy the outdoors and support our connection to existing friends, the chances we have a spontaneous conversation with a stranger are minimal. The dog park is different. “You get to meet a lot of very different people who have exactly one thing in common,” Parker-Munroe said. “So you can start a conversation with literally anybody there.” Similarly, Adams has noticed her regular visits to the dog park have allowed her to have otherwise unlikely interactions, as these days, she says, it can be difficult to connect with others whose views on some controversial topics may differ from our own.

“I’ve been seeing regularly a couple who have two very nice rescue dogs, and only recently I realized that these are the same people that have signs on their lawn that I don’t necessarily agree with.” Adams believes that because dogs don’t actually speak, owners have to talk to each other to ensure everyone is comfortable with the dogs’ interactions, while at other public spaces such as playgrounds, parents usually watch from a distance and keep to themselves. “At the playground we don’t talk to other people, it’s just not a thing,” she said. “Parents, I don’t think, really interact the same way that dog owners do.”

Having had a similar experience at playgrounds, Bhadresa says dog parks are “the magic place” where we’re free to be ourselves. These interactions can strengthen ties among people of diverse backgrounds. So far, this has been the case for both Parker-Munroe and Adams, both of whom adopted their pups in 2020. “I know a few people that I will hang out with outside of that context now,” Parker-Munroe said, noting that his group of friends has usually been comprised by people who, like him, work non-traditional hours—but visiting the dog park has helped him expand his social circle. As for Adams, it was through Echo that she was able to develop a closer relationship with her next-door neighbours. “We moved in shortly prior to the pandemic, so we hadn’t had a chance to build up a super good relationship with them,” she said. Thanks to their dogs, now they go on walks with their dogs regularly, and even set up pooch play-dates at each other’s backyards. “It’s been incredibly beneficial—I cannot overstate that,” she said.

Bron: <https://www.sprawlcalgary.com/how-dog-parks-create-social-cohesion>